

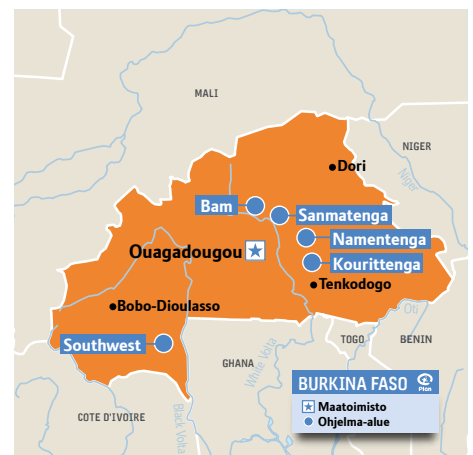

Burkina Faso

Viime vuonna Plan toimi Burkina Fasossa yhteistyössä 45 000 kummilapsen sekä heidän perheidensä ja paikallisyhteisöjensä kanssa.

Viime vuoden satokausi sujui Burkina Fasossa suurimmaksi osaksi hyvin: suurilta tulvita vältyttiin ja sato oli 36 prosenttia edellisvuotista parempi. Yleisen hintatason nousu vaikeutti kuitenkin perheiden toimeentuloa ja erityisesti lasten koulutarvikkeiden hankkimista.

Plan toimi viime vuonna muun muassa syntymäkisteröinnin edistämiseksi ja koulutuksen saatavuuden kohentamiseksi.

Plan on tehnyt työtä lasten hyväksi yli 70 vuotta. Nykyään Plan toimii 66 maassa eri puolilla maailmaa.

Tavoitteena on tarjota maailman lapsille parempi tulevaisuus.

Planin kaikkien kehitysyhteistyöohjelmien perustana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus.

Työ suunnitellaan ja toteutetaan yhteisymmärryksessä ja yhteistyössä kummilasten paikallisyhteisön väestön kanssa. Rahoitus tulee pääasiassa kummeilta, mutta myös viranomaiset ja yritykset tukevat Planin toimintaa.

Vuosiraportti esittelee tilannetta heinäkuusta 2008 kesäkuuhun 2009.

Maan nykyiset olosuhteet saattavat poiketa kuvattusta.

Plan aloitti toimintansa Burkina Fasossa vuonna 1976. Nykyisin se työskentelee viidellä ohjelma-alueella, joita ovat Poni, Kourittenga, Sanmatenga, Namentenga ja Bam.

Planin työ painottuu lasten koulutuksen, kasvuympäristön ja terveyden parantamiseen sekä hiv-valistukseen. Tavoitteena on, että yhteisön jäsenet etsivät itse ratkaisunsa ja päättävät toteutettavien hankkeiden tärkeysjärjestyksen, sillä he ovat oman elämänsä parhaita asiantuntijoita.

Terveys ennen kaikkea

Vuoden 2009 saavutuksia

3 002 aliravitulle lapselle ravitsevaa ruokaa
563 582 henkilöä osallistui terveystiedotustilaisuuksiin

Planin tavoitteena on edistää lasten ja heidän äitiensä terveyttä yhdessä paikallisten viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen kanssa.

Planin terveystiedotustyön tuloksellisuus kävi hienosti ilmi viime vuonna maan keskiosassa järjestetyillä Laafi Raaga -terveysmessuilla. Messut keskittyivät erityisesti äitien ja lasten terveyteen, ja yhteisöt järjestivät ne kokonaan itse.

Aloite messuihin tuli yhteisön vapaaehtoistyöntekijöiltä, jotka suunnittelivat ohjelman yhdessä paikallisten päättäjien ja terveydenhoidon ammattilaisten kanssa. Tapahtumaan kutsuttiin paikallisten lisäksi myös asukkaita muulta maasta.

Pissyn kylässä vuoden 2009 toukokuussa järjestetty messuviikko sisälsi alueen kylien välisen jalkapalloturnauksen ohella myös mm. kylien terveystyöntekijöille järjestettyjä koulutuksia malariasta, aliravitsemuksesta, rokotuksista sekä hyönteismyrkyllä käsiteltyjen moskiittoverkkojen käyttämisestä.

Ala-asteen oppilaat lukivat messuilla tiedotusviestejä lasten terveydenhoidon ja koulunkäynnin tärkeydestä, ja lasten rokotuksista kerrottiin laulujen ja tanssien avulla. Paikallinen teatteriryhmä sai huikat suosionosoitukset huonojen hygieniolojen seurauksista kertovalle näytelmälleen. Näytelmää seurasi keskustelu näytelmän sisältöön liittyvistä asioista.

”Pidin hygienioloista kertoneesta osuudesta. Aion

toteuttaa oppimiani hyviä hygieniatapoja kotona, ja kun olen aikuinen, aion viedä lapseni rokotettavaksi”, kertoo 12-vuotias Zidwenba.

Esitysten jälkeen palkittiin ihmisiä, jotka olivat toimineet esimerkillisesti terveysasioissa. Äidit, jotka asuvat yli 7 kilometrin päässä terveyskeskuksesta, mutta olivat silti käyneet kaikilla neuvolakäynneillä, saivat palkintoja ja kunniansoituksia. Lisäksi äidit, joiden lapset olivat saaneet kaikki rokotusohjelman mukaiset rokotukset, palkittiin moskiittoverkoilla. Myös puhtaimmat kodit ja koulut palkittiin sekä ansiokkaasti toimineet yhteisöjen terveystiedotusväikeiset saivat kiitosta työstään.

”Tämä viikko on ollut tärkeä alueellemme lasten terveydenhoidolle. Viikon aikana ohjasimme kolme lasta verensiirtoon toiselle paikkakunnalle”, kertoo Pissyn terveyskeskuksen vastaava hoitaja Outtara Lacina.

”Usein vanhemmat turvautuvat vieläkin paikalliseen lääketieteeseen. Olen kuitenkin huomannut, että he tuovat yhä useammin lapsensa terveyskeskukseen. Tästä on kiittäminen terveystiedotushankkeita ja Lafi Raaga -messuja.”

Lisäksi viime vuonna mm. jaettiin lääkkeitä ja rokotteita aivokalvontulehdusta vastaan sekä hoidettiin aliravitsemuksesta kärsiviä lapsia ja raskaana olevia ja imettäviä äitejä. Terveystiedotuksen ansiosta imettävien äitien osuus on nyt Planin toiminta-alueella yli kaksi kertaa suurempi kuin muualla maassa. Kolme vuotta sitten Planin toiminta-alueen lapsista vain 7 prosenttia nukkui moskiittoverkon alla: viime vuonna luku oli jo yli 80 prosenttia.

Kaikki lapset kouluun

Vuoden 2009 saavutuksia

137 opettajalle koulutusta lasten oikeuksista
17 164 oppilasta aloittanut koulun lähellä kotiaan

Planin tavoitteena on, että kaikki lapset saavat laadukasta perusopetusta ja mahdollisuuden jatkokoulutukseen. Burkina Fasossa Plan tekee tiivistä yhteistyötä eri ministeriöiden,

viranomaisten, kansainvälisten ja paikallisten järjestöjen sekä itse yhteisöjen kanssa.

Plan on tehnyt Burkina Fasossa töitä tyttöjen koulunkäynnin tukemiseksi, sillä erityisesti maaseudulla vain harva tyttö käy ala-asteen loppuun. Lisäksi vain harvalla tytöllä on mahdollisuus jatkaa yläasteelle mm. pitkien välimatkojen ja perheiden taloudellisen tilanteen vuoksi.

Tämän takia Plan on tarjonnut 1 000 ala-asteen päättökokeen läpäisseelle tytölle kouluapurahan. Tytöt ovat perheistä, joilla ei ole mahdollisuutta tukea lapsensa koulunkäynnin jatkamista.

Yksi kouluapurahan saajaksi valituista tytöistä on Sanmatengan alueella asuva 17-vuotias Maria. Hänen pääsytensä ala-asteellekin oli aikoinaan uhattuna, sillä perheellä ei ollut varaa tukea toisen tyttären koulunkäyntiä. Päätäväisesti Maria kuitenkin käveli kouluun ja pyysi päästä mukaan opetukseen. Lopulta asia järjestyi ja hän kävi ala-asteen menestyksekkäästi loppuun saakka.

Maria ilmoittautui yläasteelle. Marian isän kuoleman jälkeen perheen rahatilanne kuitenkin heikkeni entistään, eivätkä äidin tulot maapähkinöiden myynnistä riittäneet koulumaksujen maksamiseen. Planin kouluapuraha muutti tilanteen.

”Nyt elämämme on helpompaa. Äitini osti minulle apurahan turvin polkupyörän, jolla kuljen koulumatkani. Kouluapurahalla olen voinut ostaa kaikki tarvittavat koulutarvikkeet ja vaatteet. Tunnen oloni mukavaksi ystäväni seurassa, sillä vaatteeni ovat aina puhtaat. Tämän mahdollisti Planin kouluapuraha”, iloitsee Maria, jonka unelmana on valmistua lääkäriksi.

Nuorempien lasten, erityisesti tyttöjen, koulunkäyntiä on tuettu rakentamalla koulurakennuksia lähemmäksi kyliä. Viime vuonna hankkeessa mukana olevissa yhteisöissä koulunsa aloittikin yli 17 000 lasta, joista yli 9 000 oli tyttöjä. Tyttöjen koulunkäyntiä tuetaan myös antamalla joka kuukausi tytöille, jotka ovat olleet läsnä vähintään 90 prosentilla koulutunneista, 8 kilon maissijauhoppusi vietäväksi kotiin perheen toimeentulon tukemiseksi.

”Pidän koulunkäynnistä, sillä opin koulussa monia asioita. Pidän myös kavereideni kanssa leikkimisestä ja kouluruoka-

lasta. Sain myös maissijauhoja kotiin vietäväksi. Haluan käydä kouluni loppuun ja tulla opettajaksi”, kertoo 3. luokkaa käyvä 8-vuotias Dija.

Dijan äiti Hadissa on myös iloinen yhteisöön rakennetusta koulusta:

”Jos koulua ei olisi rakennettu, olisin huolissani pienestä tyttärestäni, jonka pitäisi kulkea joka päivä neljän kilometrin koulumatka. Nykyään yhteisössämme ei ole montaakaan koulukäyntiä tyttöä, joka ei käy koulua. Tyttäreni on menestynyt hyvin koulussa, ja olen hänestä todella ylpeä.”

Ravitsemuskeskukset hätäapuna ja turvana

Burkina Fason maatalous on erittäin riippuvainen sateista. Vielä viime vuonna oli nähtävissä jälkiä vuoden 2007 kuivuuden ja tulvien vaihtelun aiheuttamasta satojen tuhoutumisesta ja siitä seuranneesta yli 100 000 ihmisen elämään vaikuttaneesta ruokapulasta maan etelä- ja länsiosissa. Ravitsemustilannetta vaikeutti entisestään ruoan hinnannousu.

Lasten aliravitsemuksen hoitamiseksi perustettiin Planin toiminta-alueille kuusi ravitsemuskeskusta, joissa yli 1 600 aliravittua lasta sai viime vuonna apua. 250 lasta ohjattiin hoitoon sairaalaan. Keskuksissa annettiin ruokatarvikkeita lapsille ja heidän äideilleen sekä myös näytettiin, kuinka äidit voivat valmistaa ruokaa lapsilleen.

LAPSEN OIKEUKSIEN SOPIMUS

Sopimuksessa on 54 artiklaa. Sopimus velvoittaa turvaamaan kaikille lapsille ja nuorille

- 1) osuuden yhteiskunnan voimavaroista
- 2) oikeuden suojeluun ja huolenpitoon
- 3) oikeuden osallistua ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti itseään koskevaan päätöksentekoon.

”Saimme koulutusta siitä, kuinka jauhot voidaan valmistaa ruoaksi. Näytämme myös äideille, kuinka he voivat valmistaa jauhoista ravitsevan aterian lapsilleen”, kertoo keskuksen kokki Kambou Martine.

Keskuksat toimivat läheisessä yhteistyössä viranomaisten kanssa ja huolehtivat myös vanhempansa menettäneistä ja muista haavoittuvassa asemassa olevista lapsista. Yli 200 hiv-positiivisen äidin lasta ja heidän huoltajiaan tuettiin tarjoamalla heille ruoka-apua ja muuta tukea.

Plan tuki keskuksia hankkimalla niihin ruokatarvikkeita, saippuaa, keittovälineitä, leluja ja siivoustarvikkeita. Lisäksi Plan tuki keskusten yhteydessä olevien terveyskeskuksia hankkimalla niihin lääkkeitä.

Tulevaisuus

Tänä vuonna Plan jatkaa pitkäjänteistä yhteistyötä lasten ja aikuisten kanssa heidän elinolojensa parantamiseksi. Tavoitteena on kaikkien lapsen oikeuksien toteutuminen.

Burkina Fasossa nykyiset hankkeet jatkuvat vuoteen 2011. Tänä vuonna Plan keskittyy erityisesti esi- ja perusopetuksen laadun ja toimivuuden kehittämiseen.

Kiitos, että kummina sinä teet mahdolliseksi hankkeiden suunnittelun ja toteutuksen Burkina Fasossa.

TAVOITTEET VUOSINA 2002–2011

1. Kaikki lapset saavat laadukasta koulutusta.
2. Kaikki lapset kasvavat terveinä.
3. Kaikki perheet juovat puhdasta vettä ja käyttävät käymälää.
4. Kaikki lapset säästyvät hiv/aidsilta.
5. Kaikilla lapsilla on riittävästi ruokaa.

USKO LAPSIIN

Plan Suomi Säätiö | Pasilanraiti 5, 2. krs | 00240 Helsinki | Puh (09) 6869 800 | Faksi (09) 6869 8080 | plan.fi

